

Sygn. akt: WA 6/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Edward Matwijów

Protokolant : Anna Krawiec

przy udziale prokuratora del. do Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Wojciecha Serafina,

w sprawie M. W., podejrzanego z art. 258 § 1 k.k. i art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i inne, po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 13 marca 2014 r., apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy ppłk. M. W. od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 grudnia 2013 r.

- 1. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;**
- 2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wojskowa Prokuratura Okręgowa w P. prowadzi śledztwo w sprawie o sygn. akt [...]. W toku tego postępowania ppłk. M. W. postawione zostały zarzuty

popęłnienia przestępstwa z: art. 258 § 1 k.k., art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. – pięciokrotnie, art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz z art. 228 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 14.02.2013 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w P. w sprawie o sygn. [...] w uwzględnieniu wniosku prokuratora zastosował wobec wymienionego podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, do dnia 11 maja 2013 r.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r. (WZ 61/13) w uwzględnieniu zażalenia obrońcy podejrzanego zaskarżone orzeczenie zostało uchylone.

W wykonaniu tego rozstrzygnięcia sporządzony został tego samego dnia nakaz zwolnienia podejrzanego z Aresztu Śledczego w [...], który razem z odpisem postanowienia Sądu Najwyższego został wysłany priorytetowym listem poleconym w dniu 7 marca 2013 r. Dokumentacja związana ze zwolnieniem podejrzanego ze wspomnianego aresztu została dostarczona do Dyrektora tej placówki w dniu 11 marca 2013 r. i tego dnia podejrzany został niezwłocznie wypuszczony na wolność.

W dniu 2 lipca 2013 r. do Sądu Okręgowego w W. wpłynął wniosek adw. M. S. – pełnomocnika ppłk. M. W. o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od Skarbu Państwa, na podstawie art. 552 § 4 k.p.k., odszkodowania w kwocie 251,12 zł oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 100 000 zł za niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

W dniach 7-11 marca 2013 r. w toku postępowania karnego prowadzonego przez Wojskową Prokuraturę Okręgową, sygn. akt [...], Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 29 lipca 2013 r. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w P.

Po uprawomocnieniu się tego postanowienia przedmiotowy wniosek wpłynął do Wojskowego Sądu Okręgowego w P. w dniu 4 września 2013 r.

Wojskowy Sąd Okręgowy w P. dnia 9 grudnia 2013 r. nie uwzględnił wniosku pełnomocnika M. W. o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne pozbawienie wolności poprzez tymczasowe aresztowanie M. W. w dniach 7-11 marca 2013 r. w toku postępowania karnego prowadzonego przez prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P., sygn. akt: [...].

Apelację od tego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając temuż orzeczeniu:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na naruszeniu art. 7 k.p.k. w zw. z art. 552 § 4 k.p.k. poprzez jednostronną, nieobiektywną, dowolną ocenę materiału dowodowego, które skutkowało błędnym przyjęciem przez Sąd I instancji, iż w niniejszej sprawie nie doszło do niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania,
2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na naruszeniu art. 264 § 1 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie,
3. błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia, polegający na niesłusznym uznaniu, iż zwolnienie podejrzanego M. W. z aresztu cztery dni po wydaniu postanowienia uchylającego wobec niego ten najsurowszy środek zapobiegawczy, nie stanowi wystarczającej podstawy do żądania odszkodowania i zadośćuczynienia za oczywiście niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

W oparciu o to skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie wniosku M. W. w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym, prokurator z Naczelnej Prokuratury Wojskowej wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie zauważyć należy, że w orzeczeniu kończącym postępowanie karne rozstrzyga się także, co do stosowanych środków zapobiegawczych. Postępowanie karne w sprawie [...] nie zostało jeszcze zakończone.

Wnioskodawca zaś nie twierdzi, że cały okres tymczasowego aresztowania był niewątpliwie niesłuszny, lecz tylko ta jego część od 7 do 11 marca 2013 r. W niniejszej sprawie nie zaistniał przypadek opisany w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1991 r. (I KZP 26/91), na które powołuje się pełnomocnik wnioskodawcy w apelacji. Na marginesie podkreślić należy, że autor apelacji cytuje to orzeczenie wybiórczo, czasami niepełne zdanie, np. „fakt ten może uzasadniać odszkodowanie za oczywiście niesłuszne tymczasowe aresztowanie”, zapominając dopisać dalszą część tego zdania „chyba że okres

tego bezprawnego pozbawienia wolności zostanie zaliczony na poczet orzeczonej kary”. Nadto dostrzec należy różnice między art. 83 k.k. (z 1969 r.), na gruncie którego zostało wydane omawiane orzeczenie SN (§ 1 na poczet kary pozbawienia wolności zalicza się z mocy prawa okres tymczasowego aresztowania), a art. 63 § 1 k.k. (obecnie obowiązującego „na poczet orzeczonej kary zalicza się okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie”).

Podniesione w apelacji zarzuty nie są zasadne.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Po wydaniu postanowienia przez Sąd Najwyższy o uchyleniu postanowienia sądu pierwszej instancji o tymczasowym aresztowaniu tego samego dnia dokumentacja związana ze zwolnieniem wnioskodawcy została wysłana do Aresztu Śledczego. W dniu, w którym dokumentacja ta dotarła do Aresztu Śledczego wnioskodawca został wypuszczony na wolność. Mimo podniesienia w zarzucie 2 obrazy przepisów postępowania polegającej na naruszeniu art. 264 § 1 k.p.k., to przecież obrońca zgadza się z sądem orzekającym, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia zasady określonej w art. 264 § 1 k.p.k.

Osobnym zagadnieniem, niemającym znaczenia w przedmiotowej sprawie jest to do kiedy wnioskodawca przebywał w tymczasowym aresztowaniu. Jeżeli do dnia 11 marca 2013 r., to niezasadne jest wydzielanie z tego okresu jego ostatnich czterech dni, a nie wnioskowanie o rozstrzygnięcie czy cały okres tymczasowy aresztowania był niewątpliwie niesłuszny. Jeżeli zaś okres tymczasowego aresztowania został zakończony w dniu 7 marca 2013 r., to okres po nim następujący nie daje podstaw do rozpatrywania wniosku w trybie art. 552 § 4 k.p.k., w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia.

Zagadnienie to nie ma decydującego znaczenia w przedmiotowej sprawie, gdyż postępowanie w sprawie [...], nie zostało zakończone. W orzeczeniu kończącym to postępowanie zapewne znajdzie się rozstrzygnięcie co do okresu rzeczywistego pozbawienia wolności wnioskodawcy (od 11 lutego 2013 r. do 11 marca 2013 r.).

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

